

Landelijk beslissen, maar regionaal werken, dat wil Ko Brooijmans. De voorzitter van de LTO-vakgroep rundvlees zit één jaar aan het roer. 'Ik houd niet van "freeriders", ik streef professionaliteit na.'

De uitlatingen van de kersverse minister van LNV Gerda Verburg over streekproducten stemmen Ko Brooijmans gedeeltelijk tevreden. 'Het is goed dat ze consumenten oproept regionale producten te kopen. Maar als ondernemer moet je ook weleens verder uitwijken, over landsgrenzen heen. Je moet wel "macro" blijven denken', adviseert de vleesveehouder uit Nieuw-Vossemeer, dicht bij Bergen op Zoom. De stierenmester levert zelf zijn stieren af in België. 'Dat is voor mij in de regio.' Sinds vorig jaar april is Brooijmans voorzitter van de vakgroep rundvlees van LTO in Nederland. Van de in totaal 20.000 vleesveehouders in Nederland vertegenwoordigt hij zo'n 8000 houders van vleesvee, waarvan het merendeel zoogkoeienhouders. 'Veel stierenhouders zijn overgestapt naar rosékalveren. In 2005 waren er, vergeleken met 1990, 75 procent minder stieren. De echte stierenmesterij is bijna een niche in Nederland. Het aantal zoogkoeien daarentegen is in diezelfde periode met 20 procent gegroeid.'

Stromest is unieke meststof

Brooijmans nam de functie van voorzitter vorig jaar over van Willem Dijkstra, die het al na enkele maanden voor gezien hield. 'We zijn een kleine sector met een klein budget', beaamt Brooijmans de bezwaren van Dijkstra. 'Ik krijg betaald voor één dag per week, maar ben gemiddeld twee dagen per week druk.' Als 55-jarige noemt hij zich echter een ondernemer met een stabiel bedrijf en met tijd om voor het algemeen belang wat te doen. 'We kunnen onze belangen niet overlaten aan een vertegenwoordiger van de melkveehouderij, en ach, ik probeer er ook voor mijn eigen bedrijf voordeel uit te halen.' Het afgelopen jaar heeft hij – met nog vier andere vakgroepleden – al een aantal succesjes geboekt. Zo is de forfaitaire excretienorm van de categorie vleesstieren opgerekt van 3 tot 24 maanden in plaats van 18. 'De AID zal dit ruim interpreteren als er stieren van 25 maanden tussen lopen.' Momenteel ligt er nog een verzoek bij het ministerie om het forfait van jongvee voor de zoogkoeienhouderij aan te passen. 'Het verzoek ligt er al vanaf november', moppert de voorzitter. Waar jongvee uit de melkveehouderij een norm heeft van afgerond 70 kilo stikstof, daar wordt de norm voor vleesveejongvee 60 kilo, en 50 als de dieren op stro worden gehouden. 'Stro is weer helemaal terug', concludeert Brooijmans. 'Negen-tig procent van het vleesvee wordt op stro gehouden.' Daarmee

kan de sector zich ook onderscheiden. 'Onze dieren zogen in de eerste levensfase en lopen in de weide. Daarna staan ze op een potstal, dik in het stro, om vlees te produceren. Dat is een goed concept waarmee we op emotie inspelen. En we moeten ook meer aandacht vragen voor stromest als unieke meststof voor de plantaardige sector.'

Marktstudiegroepen

Op de agenda voor komend jaar staat de oprichting van regionale marktstudiegroepen. Brooijmans wil met alle ketenpartners om tafel om de samenwerking voor de afzet van vlees te onderzoeken. 'De supermarkt bindt zich niet aan een keten, maar er liggen wel kansen voor grossiers en slagerijen.' Er zijn nog maar drie ketenprojecten, Boeuf d'Or, Beef Select en VIT, terwijl er volgens Brooijmans ruimte is voor meer. 'Vleesvee past perfect in de gedachte van de lokale markt, van de streekproducten. Korte lijnen tussen boeren en slaggers zijn heel goed.'

Zelf is de stierenmester actief binnen het project Vandenbogaerde nabij Kortrijk, dat ook in Meritus valt. 'Die Belgisch-Nederlandse samenwerking verloopt heel goed, mits alle vlees-

Vion biedt voor onze sector geen voordelen

veehouders consequent hetzelfde behandeld worden. Als de markt echter onder druk staat, is het bij Meritus vaak eigen volk eerst, dat steekt ons wel. Bij Vandenbogaerde zie je dit niet omdat daar het product vaak terugvoert naar Nederlandse supermarktketens. Je mag dit terecht een huzarenstukje noemen omdat onze eigen Nederlandse grossiers met ons kwaliteitsproduct daar niet in slagen.' In dit kader zou wellicht de 'eigen' Vion een rol kunnen spelen? Maar het Charolaisbrouardproject is mislukt, weet Brooijmans en zij willen zich geen twee keer aan dezelfde steen stoten. 'Vion biedt voor onze sector geen voordelen. Sterker nog, ze halen het luxe vleesvee uit het buitenland, zodat ze geen prijsopdrijvend effect krijgen in Nederland.'

Brooijmans praat graag en veel over zijn eigen sector, maar benadrukt dat ook de zoogkoeien aandacht hebben. 'Ik rijd regelmatig met Piet Hannewijk van de Federatie van Vleesveestamboeken Nederland mee en bovendien hebben we vakgroepleden die zich op dierlijke premies en natuurbeheer hebben toegelegd.' En daar speelt vooral de afbouw van de dierpremie tot 2013 een belangrijke rol. 'We kunnen voor het ruimtelijk beheer en terreinbeheer toeslagrechten binnenhalen,

'Vleesvee is natuur, witblauw is cultuur'

Al 35 jaar houdt Ko Brooijmans (55), naast zijn akkerbouwbedrijf van 50 hectare, vleesstieren. 'Ik heb de akkerbouw zelfs extensief gehouden om meer vleesvee te gaan houden. Zo heb ik een gesloten circuit van stro, mest en ruwvoer in combinatie met verschillende akkerbouwgewassen.' Jaarlijks zet hij zo'n 250 stieren af, allemaal Belgische witblauwen. 'Ik heb ook wel blonde d'Aquitaines gehad, maar die zijn wat linker en bovendien stond de kwaliteit onder druk omdat ze meer inkruisen.' Hij roemt de excellente kwaliteit van de blauwen. 'Vleesvee is natuur, Belgische witblauwen zijn cultuur.'

Brooijmans mest zijn stieren af tot zo'n 500 kilo geslachtgewicht. Hij verkoopt twee derde in België, aan grossier Vandenbogaerde en een gedeelte aan Nederlandse slaggers. Ook de aankoop van gespeende en soms oudere stieren verloopt vooral via België. 'Ik koop wat op mijn pad komt en interessant is en ik koop bovendien van een aantal vaste adressen.' Hij heeft ook wel wat aanbevelingen voor de fokkers van Belgische witblauwen. 'Beperk inteelt en zorg dat de dieren genoeg weerstand houden.'

Brooijmans roemt de luxe en de voederconversie, maar kent de kwetsbare punten van het ras. 'Pootproblemen aan het eind van de mestperiode en luchtwegaandoeningen zorgen voor uitval en dus een lagere winst. Zorg dat de dieren sterk en solide blijven.' Hij scheert zijn dieren, behandelt ze standaard tegen schurft en ent ze tegen pinkengriep en ibr. 'Ik wil geen dieren van ibr-vrije bedrijven, die halen het niet in mijn open systeem, ze sterven als ratten. Alleen als ons land en de landen waarvan we importeren ibr-vrij zijn, kan ik gaan denken aan stoppen met enten en niet eerder.'

Ook onthoort hij de stieren die op zijn bedrijf komen op jonge leeftijd. Bij grote stieren is de stresskans veel te groot en wordt onthoornen riskanter. 'De fokkers zouden dit binnen vier weken bij alle kalveren moeten doen. Ze onthoornen de vaarskalveren, doe de stieren dan meteen ook', adviseert de stierenmester. 'Dat bespaart welzijnsproblemen en daar wil ik best een paar euro meer per dier voor betalen.'

maar dat mag niet voortdurend afgeroomd worden door de terreinbeheerders en verpachters', geeft hij de onderhandelingspunten aan. 'De goedkope begrazing betekent niet meteen dat de veehouderij wordt kaalgeplukt. Deze onderhandelingen moeten we nu al starten.' En ook hierbij geldt het motto: landelijk benoemen en regionaal verfijnen. 'En langetermijnafspraken maken. Je kunt als veehouder niets met afspraken van jaar tot jaar. Je wilt naar doelen toewerken in de toekomst.'

Alice Booij

LTO-vakgroepvoorzitter Ko Brooijmans wil met ke tenpartijen om tafel om kansen vleesafzet te benutten

'Vleesvee is perfect streekproduct'